

แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts

เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลนาขยง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาขยง

อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนด ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ จึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นกฎหมายหลักที่สำคัญ ในการจัดทำประมวลจริยธรรมของรัฐที่จะกำหนดหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติตน อย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นกฎหมายหลักที่สำคัญ ในการจัดทำประมวลจริยธรรมของรัฐที่จะกำหนดหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติตน อย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพ คุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือ สำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำ ไม่ควรกระทำตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว โดยมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ ประกอบด้วย

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่

๓. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

โดยพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการ การเมือง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการทหารและ ข้าราชการพลเรือน กลาโหม ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานในองค์การมหาชน หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ จึงอาจกล่าวได้ว่า เจ้าหน้าที่ ของรัฐทุกประเภทที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๘ มีจำนวน ๒,๗๔๒,๑๕๘ คน และมาตรา ๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า ก.ม.จ. และมาตรา ๑๓(๑) กำหนดให้ ก.ม.จ. มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริม จริยธรรมภาครัฐต่อคณะรัฐมนตรี รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ ข.ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน(๔)

บัญญัติให้มีการปรับปรุงและพัฒนา การบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้นมีความรู้ความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงาน แต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจและกระทำนสิ่งที่ถูกต้องโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา ประมวลจริยธรรม เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม

ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรมและกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๓ คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการส่วนท้องถิ่น จึงจัดทำประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการส่วนท้องถิ่น จึงจัดทำประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ข้าราชการต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๕ มีดังนี้

๑.ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยถือประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีและเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

๒.ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และมีจิตสำนึกที่ดี

๓.กล้าตัดสินใจ และยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

๔.คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการ อันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

๕.มุ่งผลสัมฤทธิ์ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลา และสถานการณ์คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมั่น ในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

๖.ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมือง โดยไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

๗.ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้เป็นที่ยึดถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อ้าง

หรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนาปรับใช้และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

การจัดทำแนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ของบุคลากรในสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลนาบุญนี้ ยังเป็นไปตามแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมและรูปแบบการขับเคลื่อน งานด้านการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่สามารถดำเนินการได้ทันที และสร้างผลกระทบสูง (Quick Win) เป็นการสร้างมาตรฐานทางจริยธรรม ภายในหน่วยงานของรัฐ โดยที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการจัดทำคู่มือ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทาและเป็นแนวทางง่าย ๆ ในการประพฤติตนทางจริยธรรม

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างมาตรฐานทางจริยธรรม และเน้นการสร้างการรับรู้และเข้าใจมาตรฐานทางจริยธรรมประมวลจริยธรรม แก่บุคลากรในสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลนาบุญ

๒. เพื่อใช้จริยธรรมเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการตัดสินใจและพฤติปฏิบัติตน แทนการใช้ดุลยพินิจในกรณีที่ไม่มีกฎหมายข้อบังคับอื่นใดสำหรับประกอบการพิจารณา เพื่อลดพฤติกรรมสีเทาที่เกิดขึ้น

๓. เพื่อเสริมสร้างให้มาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและข้อขัดแย้งที่เกิดจากการให้คุณค่าทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อให้ "ไม่มีข้อกังขา"

ส่วนที่ ๒

แนวปฏิบัติ **Dos & Don'ts**

ของบุคลากรในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลนาโยง
ตามประมวลจรรยาบรรณพนักงานส่วนท้องถิ่น

ข้อควรทำและไม่ควรทำ (Dos & Don'ts)

ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง
ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบุง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาบุง เป็นส่วนราชการส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการนี้องค์การบริหารส่วนตำบลนาบุง จึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม (Dos & Don'ts) ซึ่งมีคำอธิบายที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และมีเนื้อหาสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติอยู่ อำนวยให้บุคลากรในสังกัดสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ควรแก่ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นของประชาชน ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงามสรุปได้ ดังนี้

ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๑.จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทยรักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ	๑.ไม่แสดงออกในลักษณะที่ส่งไปในทางดูแคลน หรือด้อยค่าความเป็นไทย อันก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ
๒.มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า	๒.ไม่ควรกระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ
๓.นำหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ	๓.ไม่แสดงกิริยาวาจา หรืออาการในเชิงลาบหลู่ ดูแคลน หรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
๔.ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจ สืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน	๔.ไม่ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง
๕.แสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์	๕.ไม่แสดงออกด้วยกิริยา อาการ หรือวาจาลักษณะที่ไม่ให้เกียรติ หรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
๖.สนับสนุน และมีส่วนร่วม กับ กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่างๆ	๖.ไม่แสดงถึงพฤติกรรม ซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
๗.แสดงออกถึงความเชื่อมั่นและสนับสนุน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๗.ไม่กระทำการอันใด ส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่า เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล กับประโยชน์ส่วนรวม
๘.ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสตรวจสอบได้	๘.ไม่หาทางปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงอน ในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ
๙.รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการเฉพาะที่ราชการจัดให้ตามกฎหมายและระเบียบ	๙.ไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบ หรือปิดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่น เมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น
๑๐.มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้จัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ	

ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
<p>๑๑.ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล</p> <p>๑๒.รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน พร้อมทั้งจะรับการตรวจสอบและรับผิดชอบในผลของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น</p> <p>๑๓.ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรม ตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม</p> <p>๑๔.ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย และกล้าคัดค้าน หรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>๑๕.กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการกระทำผิด หรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ</p> <p>๑๖.ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ</p> <p>๑๗.เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็น หรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย</p> <p>๑๘.ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิด หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า</p> <p>๑๙.ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล</p> <p>๒๐.มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะ ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน</p> <p>๒๑.สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน</p> <p>๒๒.มีจิตอาสา โดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม</p> <p>๒๓.ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย</p> <p>๒๔.ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมทั้งปฏิบัติงานให้ทันต่อเวลาและสถานการณ์</p> <p>๒๕.ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ</p>	<p>๑๐.ไม่หาทางปฏิเสธการตรวจสอบของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ</p> <p>๑๑.ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมาย เพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผนของทางราชการ</p> <p>๑๒.ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่ หรืออิทธิทธิพลใดๆในการชักจูงให้กระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม</p> <p>๑๓.ไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงาน หรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น</p> <p>๑๔.ไม่ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน</p> <p>๑๕.ไม่ปิดบังหรือปฏิเสธ ให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๑๖.ไม่เลือกปฏิบัติ โดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกายหรือสถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง</p> <p>๑๗.ไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมือง</p> <p>๑๘.ไม่ฟุ้งเฟ้อ หรือไม่ดำรงตนเกินฐานะานุรูปแห่งตน</p> <p>๑๙.ไม่ประพฤติหรือกระทำการใดๆอันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ</p> <p>๒๐.ไม่แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ</p>

